

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	15.07.2025, Viljandi
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Kristiina Uus
Ametiasutuse nimi:	Lõuna Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	25284000031
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 424 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	XXXXXX XXXXXX, ik xxxxxxxxxxxx
Kuriteo toimepanemise aeg:	08.06.2025

Kriminaalasjas toimetati menetlust KarS § 424 lg 1 järgi joobeseisundis mootorsõiduki juhtimise uurimiseks. Menetluse käigus tuvastati, et kahtlustatav juhtis 08.06.2025 kella 10.27 paiku xxxxxxxx linnas xxx tn xxx juures mootorsõidukit xxxxxxxxxxxx xxxx registreerimismärgiga xxxxxx, olles alkoholijoobes, kui alkoholisaldus tema väljahingatavas õhus oli vähemalt 0,78 mg/l. Arvestades toime pandud tegu, kahtlustatava isikut ja ka õiguskorra kaitsmise huvisid, leiab prokurör, et kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada KrMS § 202 sätete kohaldamisega.

KrMS § 6 sätestatud kriminaalmenetluse alustamine kohustus ei sea aga obligatoorseks süüdimõistva kohtuotsuse taotlemist. Kriminaalmenetlus on võimalik lõpetada otstarbekuse kaalutlusel KrMS § 202 kohaldamisega. Ka sellisel viisil kriminaalmenetluse lõpetamise eelduseks on teo karistatavuse üldiste eelduste (süüteoकोosseisu, õigusvastasus, süü) tuvastamine kahtlustatava käitumises.

Kahtlustatava toimepandud kuritegu on tõendatud xxxxxx xxxxxx juhtimiselt kõrvaldanud patrullpolitseiniku ülekuulamise, juhtimiselt kõrvaldamise otsuse ja tõendusliku alkomeetri mõõtetulemuse väljatrükiga. Lisaks tunnistas kahtlustatavana ülekuulamisel oma süüd xxxxxx xxxxxx ise. Seega on prokuröri hinnangul süüteoकोosseis, teo õigusvastasus ja süü tuvastatud ehk üks formaalsetest KrMS § 202 kohaldamise eeldustest täidetud.

Teiseks tuleb KrMS § 202 kohaldamise kaalumisel hinnata toimepanija süü suurust talle etteheidetavas teos, samuti tekitatud kahju liiki ja suurust, aga ka seadusandja poolt sätestatud sanktsioonimäära (väiksem sanktsioonimäär viitab väiksemal süüle). KarS § 424 lg 1 puhul on tegemist teise astme kuriteoga, mille toimepanemise eest on seadusandja näinud ette rahalise karistuse või kuni 3-aastase vangistuse. Kuna seadusandja on selle kuriteo eest ette näinud ka rahalise karistuse, on seadusandja arvates tegemist kuriteoga, mille toimepannuna võib isiku süüd pidada väikseks.

Joobeseisundis mootorsõiduki juhtimine on abstraktne ohudelikt, mille süü suuruse hindamisel tuleb vaadata, kui suure potentsiaalse liiklusõnnetuse tekitamise ohu isik oma teoga lõi. Esiteks on asjakohane vaadata isiku joobeseisundi suurust, sest sellest sõltub sõiduki liikluses juhtimise võime. Praegusel juhul oli xxxxxx xxxxxx alkoholisaldus tema väljahingatavas õhus 0,78

mg/l, mis ületab LS § 69 lg 2 p-s 1 sätestatud joobeseisundi piirmäära (0,75 mg/l) võrdlemisi vähe. xxxxxx xxxxxx sõnul tundis ta end mootorsõidukit juhtima asudes kainelt. Samuti ei viita miski, et kahtlustatava juhtimisvõime oleks märgataval määral häiritud olnud. Seda enam, et tema joobeseisund avastati pelgalt juhusliku joobekontrolli tõttu. Pühapäeva ennelõunal kella poole 11 paiku xxxxxxxx linnas sõites ei kujutanud ta ka suurt ohtu ümbritsevatele inimestele, sest liiklus on sellisel ajal ja kohas pigem hõre, mistõttu on ka liiklusõnnetuse põhjustamise tõenäosus väiksem. Süü suuruse hindamisel tuleb arvesse võtta ka KarS §-is 57 loetletut. Kahtlustatavana ülekuulamise protokollist on näha, et isik tunnistab oma süüd, samuti tegi ta seda patrullpolitseiniku ütluste järgi ka kohe joobeseisundi tuvastamisel. Need asjaolud muudavad süü väiksemaks. Kokkuvõtteks saabki järeldada, et täidetud on ka KrMS § 202 teine eeldus, et xxxxxx xxxxxx süü ei ole suur.

Kolmandaks – KrMS § 202 seab menetluse lõpetamise tingimuseks ka avaliku menetlushuvi puudumise. Prokurör on seisukohal, et süü suurus ning avalik menetlushuvi on teineteisega väga lähedalt seotud. Iga konkreetse juhtumi puhul on oluline eraldi kaaluda, kas kriminaalmenetluse jätkamisest on võimalik loobuda, arvestades teo toimepanija süü suurust ning ka üld- ja eripreventiivseid kaalutlusi.

Eripreventiivsetel kaalutlustel pole prokuröri hinnangul kahtlustatava kriminaalkorras karistamine vajalik, kuivõrd tema teoelne ega -järgne käitumine ei anna alust arvata, et ta võiks jätkata kuritegude toimepanemist või mitte käituda õiguskuulekalt. xxxxxx xxxxxx puuduvad kehtivad kriminaalkaristused. Tal on vaid üks kehtiv väärtteokaristus LS § 224 lg 2 järgi ehk lubatud alkoholi piirmäära ületades sõiduki juhtimise eest. Selle teo pani ta toime käesoleva aasta aprillis. Sellele eelnevalt on ta elanud õiguskuulekat elu. Niisiis on varasem väärttegu kui ka praegu kõne all olev kuritegu alkoholijoobes toimepandud süüteod, mistõttu on antud olukorras märksa asjakohasem kahtlustatavat mõjutada läbi lõpetamisega kaasnevate kohustuste. Seatavate kohustusega on võimalik vähendada kahtlustatava alkoholitarvitamise harjumisi. Läbi selle väheneb ka olulisel määral tõenäosus, et xxxxxx xxxxxx tulevikus taolist tegu toime paneks.

Kokkuvõttes leiab prokurör, et kuna kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu, kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi ja KarS § 56 lg 1 sätestatud üld- ja eripreventsiooni eesmärgid on võimalik saavutada kahtlustatavat kriminaalvastutusele võtmata, saab käesolevas kriminaalasjas kohaldada KrMS § 202 lg 2 p 2 sätteid ning kriminaalasi lõpetada.

KrMS § 202 lg 7 kohaselt võib KrMS § 202 lõigetes 1 ja 2 sätestatud alustel kriminaalmenetluse lõpetada ja kohustused määrata prokuratuur, kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse. KarS § 424 lg 1 näeb karistusena ette rahalise karistuse või kuni kolmeaastase vangistuse. Seega võib prokuratuur antud juhul kriminaalasjas menetluse lõpetada.

Eeltoodu alusel ja juhindudes KrMS § 202 lg-dest 1, 2 ja 7 ning §-st 206, abiprokurör **määras:**

1. Lõpetada menetlus kriminaalasjas nr 25284000031.
2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel määrata xxxxxx xxxxxxxx järgmised kohustused:
 - 2.1. Mitte juhtida alkoholi piirmäära ületavas seisundis või joobeseisundis mootorsõidukit, trammi või maastikusõidukit käesoleva määruse allkirjastamisest kuni **15.07.2026**.

2.2. Alates käesoleva määruse allkirjastamisest ühe aasta jooksul, määruhes näidatud tähtaegadel, alkoholi liigtarvitamise häire kindlakstegemiseks, andma kuuel korral alkoholi biomarkeri fosfatidüületanooli (PEth) vereanalüüsi. Kui kolmanda ja neljanda analüüsi tulemused on olnud kuni 20 ng/ml, siis viiendat ja kuuendat analüüsi andma ei pea.

- a. Hiljemalt **22.07.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 05.08.2025. Nimetatud vereanalüüsil nõutav näit puudub.
- b. Ajavahemikul **08.09.2025-15.09.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 22.09.2025. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 110 ng/ml.
- c. Ajavahemikul **08.11.2025-15.11.2025** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 22.11.2025. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
- d. Ajavahemikul **08.01.2026-15.01.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 22.01.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
- e. Ajavahemikul **08.03.2026-15.03.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 22.03.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.
- f. Ajavahemikul **08.05.2026-15.05.2026** anda laboratoorne vereanalüüs PEth, mille tulemused edastada prokuratuurile e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 22.05.2026. Nimetatud vereanalüüsi PEth veremarkeri näit ei tohi ületada 20 ng/ml.

2.3. Hiljemalt **15.01.2026** läbida vaimse tervise õe esmane vastuvõtt alkoholitartvitamise häire ravi teenuse raames (täpsem info infolehes). Kui vastuvõtt ei toimu SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla Psühhiaatria polikliinikus, edastada nimetatud vastuvõtu läbimise kohta prokuratuurile tervishoiuasutuse poolt väljastatud õiend e-posti teel või kirjalikult hiljemalt 15.01.2026.

Kui isik ei täida määratud tähtaja jooksul talle pandud kohustust, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada.

3. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteomenetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: ei kustutata.
4. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia koos infolehega, milles kohustuste täitmiseks vajalikud toimingud ja õiguslikud tagajärjed on üksikasjalikult kirjeldatud, on kahtlustatavale määruse allkirjastamise hetkel prokuratuuris üle antud.

Kristiina Uus
abiprokurör

Määruse koopia olen kätte saanud. Käesolevaga olen nõus, et prokuratuur ja tervishoiu teenust osutav asutus vahetavad omavahel mind puudutavat infot sh. terviseinfot, mis on vajalik kriminaalmenetluse lõpetamiseks seatud kohustuste täitmise hindamiseks. Olen nõus täitma

minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustused. Kinnitan, et olen kätte saanud info ja nõusoleku lehe, milles on üksikasjalikult selgitatud minule kriminaalmenetluse lõpetamise määrusega pandud kohustuste täitmise tingimused ja õiguslikud tagajärjed. Mulle on selgitatud, et PEth tulemuste võltsimine on kuritegu. Saan aru, et eelpool loetletud tingimuste täitmata jätmise korral kuulub kriminaalmenetluse käesolevas kriminaalasjas uuendamisele.

Olen kohustusega nõus.

xxxxxx xxxxxx 15.07.2025 _____